

ouw worden
als schapen
ngen, dat de
vig hart hun
zijn. Hij is
is hun hoog
rige bezorgd-
an Christus.
lijven we in

er de vrede
tijd liet een
at was daar
wonderlijkst
ument, wiens
rden gericht
stel ringen
het schip op,
ft. Het schip
steken, het
s; welke be-
aald van het
et-beeld van

den, al Gods
rijden op ons
vaarbij horen
ouden..... en
e, die alle ver-
psalmen zin-
lankbaar zijn
begrijpen zelf
or het geloof
seft, van wie
d en zeggen:
met een blij

in oog.

n.
rt,
rt,
l:
goed.
73:13.

H. J. J.

LIJK LEVEN

daar, dat de-
er plaatselijke
even vrolijk
oud),
ontoreikende
tikelen van de
seld even toe-
beeld daaraan
n aanzien van

1 één kerkver-
s dienaar des
logstijd, waar-
teeft, ook hem
elkaar terug-
terstellen,
le trouw naar
Van Herwijnen
wend tot ker-
leefden. Doch
g van ds Van
lere gron-
e.v. geschorst,
is, en kunnen
ons in één ver-

onder het ge-
teel critiseren:
ilijk, eraan te
anten, die óók
reeks verband
ning-plaatsing
onden, waarna
leders!
of, Deddens in
lingen heel die
i slechte, zede-
ik dat woord
ldens verzoekt,
t te willen zet-
k voldaan. Hij
onderlijke titel
er lezers zijn,
dan verzoek ik
porlopig te on-
ldens met aan-

deddens' artikel
te mogen aan-

sluiten bij een minderheidsrapport van 1946, waar dit uitspraak, dat men zich het „een vreugde" moest „achten", deze schorsing en afzetting „thans ongedaan te maken". Trouwens, wat wilden die schorsende instanties in 1944? Hadden ze niet zelf gemeenschap met de scheurmakerij der synode van toen? Ieder, die deze synode volgde, had het recht verspeeld, van „scheurmakerij" te spreken. En toen ds v. Herwijnen door kerken, met wie door ons allen het verband onderhouden werd en wordt, wederom als predikant ontvangen was, had men zich er over te verblijden, dat een samenraapsel van voze „schorsingsgronden" in zijn naaktheid aan het licht gebracht en overwonnen was door diezelfde overwinning, die ons allemaal elikander weder deed vinden, nadat onbevoegden hadden getracht ons uiteen te jagen.

Nu zijn er evenwel, die beweren: ja, maar de eventuele bevoegdheid om de band met ds v. Herwijnen weer aan te knopen, lag niet in Brabant (waar het in '45 gebeurd is) maar in Zeeland.

We zouden hier breed op kunnen ingaan, maar doen het niet. Er zijn nu eenmaal grenzen aan het opwerpen van kwesties, waarover reeds beslist is. Het is hier de plaats, om in te lassen een advies van ds J. J. Arnold en van ds D. Zemel, een advies, door hen uitgebracht aan de classis Zeeland, vergaderd op 11 Oct. 1950 te Goes. Ook reeds hun advies luidde: laat het nu eens uit zijn met dat getwist over die kwestie, wie competent was het eerst ds v. H. wederom te ontvangen: Brabant, dan wel Zeeland. Het advies van ds Arnold en ds Zemel luidt als volgt (enkele vet gedrukte gedeelten zijn van mijn hand):

Aan de Classis Zeeland van de Geref. Kerken in Nederland, vergaderd op 11 Oct. 1950 te Goes.

Weleerwaarde en Eerwaarde Heren en Broeders,

1. Het is inderdaad een feit, zoals in het rapport Comm. II der Gen. Syn. van Amersfoort gereleveerd wordt, dat de Cl. N.-Br./L. reeds in haar verg. van 21 Nov. 1945 ds Van Herwijnen wederom als predikant ontvangen heeft.

2. Terecht heeft de cl. Zeeland steeds volgehouden, dat deze handeling buiten de competentie van de Cl. N.-Br./L. viel.

3. Echter heeft de Gen. Syn. van Amersfoort de bevoegdheid der Cl. Br./L. dienaangaande erkend. Immers de doorlopende argumentatie — de enige argumentatie, welke door de G. S. voor haar besluit aan de kerken is toegezonden — van het rapport der Comm. is (overweging 7, 8, 10, 15, 21, 33), dat de Cl. N.-Br./L. bevoegd was ds Van Herwijnen weder in zijn ambt te erkennen, welke argumentatie wel door de Gen. Syn. aanvaard moet zijn om tot de bekende afwijzing van het bezwaarschrift der Cl. Zeeland te komen; terwijl ook in het aan die Classis gericht verzoek (het besluit der G. S.) dit bevoegd-zijn uitgesproken is.

4. Wel zijn van de zijde der Cl. Zeeland bezwaren ingebracht tegen het besluit der G. S., zowel tegen de onregelmatigheid als tegen de inhoud ervan (zie acta Cl.

Schorsingsgronden Ds W. G. F. van Herwijnen.

Het schorsingsbesluit luidt aldus:

Rilland-Bath, 15 April 1944.

De kerkeraden van de Gereformeerde Kerken van Rilland-Bath, Bergen op Zoom en Krabbendijke, in vergadering bijeen den 15den April 1944 te Rilland-Bath, overwegende, dat Ds W. G. F. van Herwijnen te Rilland-Bath,

1ste geweigerd heeft gevolg te geven aan het besluit der classisvergadering van 23 September 1943 om zijn bezwaren tegen het advies der Generale Synode inzake den arbeidsdienst bij de Synode in te dienen;

2de geweigerd heeft te voldoen aan de opdracht van zijn kerkeraad, om op Zondag 14 November 1943 den synodalen brief van den kansel voor te lezen, ter inleiding op den bidstond van 21 November 1943;

3de geweigerd heeft gevolg te geven aan het advies der classisvergadering van 9 Februari 1944 en van zijn kerkeraad om eenigen tijd rust te nemen en alzoo tot bezinning te komen (in welke adviezen gehandeld werd naar het advies van Depp. Art. 49 K.O.);

4de geweigerd heeft een brief, afkomstig van een broeder uit Bath, aan den kerkeraad gericht, ter tafel te brengen, doch deze brief eigenmachtig heeft achtergehouden;

5de in een predikatie op Zondag 27 Februari 1944 o.a. de beide ouderlingen heeft beschuldigd op weg te zijn de onvergiffelijke zonde tegen den Heiligen Geest te bedrijven;

6de de leden eener classicale commissie, de Di Le Cointre, Ros en Vreugdenhil en ouderling Hartsulker, die met hem samenspraken op 29 Febr. 1944 (ouderling Verkamman, eveneens lid der commissie was op deze vergadering niet aanwezig) beschuldigd heeft de onvergiffelijke zonde tegen den Heiligen Geest te HEBBEN bedreven;

7de geweigerd heeft gevolg te geven aan het besluit der buitengewone classisvergadering van 15 Maart 1944 (handelende overeenkomstig het advies der Depp. Art. 49 K.O.) en van zijn kerkeraad den 24sten Maart 1944 dat hij rust moest nemen en zich aan een psychiatrisch onderzoek moest onderwerpen;

8ste eigenmachtig verklaarde, dat de buitengewone classisvergadering van 15 Maart 1944 onwettig was, waarom hij weigerde te verschijnen, terwijl hij zijn eventuele bezwaren tegen de wettigheid dezer vergadering op die vergadering had behooren in te dienen;

besluiten:

met diep leedwezen Ds W. G. F. VAN HERWIJNEN van Rilland-Bath, op grond van Art. 31, 36 en 80 K.O.

Z. 12 April 1949), maar het samenleven in kerkverband brengt mee, dat niet elk onregelmatig en onjuist besluit niet-voor-vast-en-bondig gehouden moet worden.

5. Immers art. 31 D.K.O. elst — wijl het is een beijden van art. 7 en 32 N.G.B. in het kerkverband — dan pas een besluit niet-voor-vast-en-bondig te houden, wanneer de verongelichte partij door zo'n besluit gedwongen wordt tegen Gods Woord of de K.O. in te gaan en aldus tegen de conscientie. Het is dus mogelijk een besluit als onwettig te bestrijden, en toch aan de uitvoering ervan mee te werken, omdat die uitvoering in zichzelf niet strijdig is met Schrift, beijdenis of K.O.

6. Het antwoord van de G. S. aan de Cl. Zeeland bevat nu twee elementen: nl.: a) afwijzing van het ingebrachte bezwaar, en b) een verzoek. De afwijzing van het bezwaar was gekleed in de vorm van een overweging en het verzoek was een besluit.

7. Nu heeft de Cl. Z. in haar verg. van 12 April 1949 wel besloten aan het verzoek der G. S. niet te voldoen, doch over de afwijzing van het bezwaar geen uitspraak gedaan.

8. Op grond van het sub 4 en 5 gestelde kan de Cl. Z. zich dan ook conformeren aan genoemde afwijzing.

9. Dit conformeren aan de synodale afwijzing van het bezwaar der Cl. Z. sluit echter in zich, dat het besluit van de Cl. N.-Br./L. van 21 Nov. 1945, om Ds v. H. weder als predikant te ontvangen, geldigheid heeft in de kerken. Zie het sub 3 opgemerkte.

10. Dientengevolge is door het zich conformeren achterhaald de uitspraak der Cl. Z. van 22 Oct. 1946, „dat de Heer van H.....". Ook achterhaald zijn dus alle besluiten en handelingen betr. de „zaak Van H.", welke liggen tussen 21 Nov. '45 en 22 Oct. '46, met name het verzoek, deze zaak aan de Cl. Z. als behorende tot haar ressort over te dragen.

11. Wij zijn dus weer gekomen in de situatie van 21 Nov. 1945, waarin Ds v. H. met de kerken van de Cl. N.-Br./L. samenleefde.

12. Waar echter de Cl. N.-Br./L. het classicaal samenleven met hem heeft beëindigd, staat de mogelijkheid ook voor hem open met de kerken in Zeeland classicaal verband te oefenen.

13. Gezien de overwegingen 6, 7, 8 der Comm. II G. S., laten de kerken in Z. de beslissing hierover aan ds Van Herwijnen.

14. Hiermede is ook het verzoek van de G. S. beantwoord.

Wij adviseren de Cl. Zeeland op grond van bovenstaande uit te spreken, dat de Cl. Z. zich conformeert aan de afwijzing van haar bezwaarschrift door de G. S. van Amersfoort tegen het besluit der P. S. van het Zuiden van 29 Oct. '47 betr. Ds W. G. F. van Herwijnen;

en te besluiten, dat hiervan kennis wordt gegeven aan Ds W. G. F. van Herwijnen, de Cl. N.-Br./L. en de P. S. van het Zuiden.

De Commissie,
J. J. ARNOLD,
D. ZEMEL.

Middelburg, 18 Sept. 1950.

Tot zover ds Arnold en ds Zemel.

Omdat we over deze aangelegenheid nog iets op het hart hebben, hopen we volgende week het slot van dit artikel te geven.

K. S.

wegens scheurmakerij en verbreking der kerkelijke gemeenschap te schorsen in zijn ambt van Bedienaar des Woords van de Gereformeerde Kerk van Rilland-Bath voor den tijd van drie maanden, ingaande heden, 15 April 1944, hem daarmede de bevoegdheid ontnemende lederen kerkelijken arbeid te verrichten, hopende en biddende, dat Ds van Herwijnen met berouw en schuldbeijdenis moge terugkeren;

te welk doende de kerkeraden handelen overeenkomstig het advies der Depp. Art. 49 K.O., uitgebracht op de classisvergadering van 15 Maart 1944 en het dienovereenkomstig classisbesluit.

Geteekend:

De Kerkeraad van Rilland-Bath.
De Kerkeraad van Bergen op Zoom.
De Kerkeraad van Krabbendijke.

Toen Ds van Herwijnen weigerde zich te onderwerpen aan dit allerzonderlingst schorsingsbesluit, en dus voortging thuis Woord en Sacrament te bedienen, beschuldigde de Classis Tholen hem van verachting van Gods Woord en de Sacramenten, en zette hem bij besluit van 3 Augustus 1944 af „op grond van Art. 80 K.O., wegens openbare scheurmakerij".

Hier baart de ene zonde (schorsing op volstrekt ongenoegzame gronden) de andere (afzetting) — wij bepalen ons daarom tot de moederzonde, en toetsen met een enkel woord de schorsingsgronden. Met een enkel woord, eigenlijk al te veel eer: deze „gronden" roepen zelve hun zwakheid en onvermogen luide uit.

Deze dienaar des Woords wordt also op één lijn gesteld met bedrivers van een „openbare grove zonde, die der Kerk schandelijk is" (art. 79 K.O.) en hen „voor de wereld eerloos maken, en in een ander gemeen lidmaat der Kerk der afsijnding waardig gerekend wordt" (art. 80 K.O.) — waarom?

Waarom?

Wel, omdat hij (sub 3) niet enige tijd rust wilde nemen, toen kerkeraad en classisvergadering hem dit a d v i s e e r d e n ! Dit is een schorsingsgrond!

En omdat hij het nóg niet deed (sub 7), toen dezelfde instanties hem geboden zulks te doen, en hem een psychiatrisch onderzoek voorschreven. Nu één van beide: Ds van Herwijnen is „geestesziek", of hij weet, het niet te zijn. In het laatste geval: wie

OP EN OM 'T KERKPLEIN

Wet en Evangelie

Over de verhouding van wet en evangelie is er in de loop der jaren heel wat te doen geweest. En het theologisch debat over de vraag wat nu de rechte orde is: wet en evangelie of evangelie en wet, is nog niet tot rust gekomen. Dat zal wellicht ook nog wel even duren. Ik heb een vermoeden, dat degenen, die naar de oplossing van het „probleem" zoeken, op zoek zijn naar de quadratuur van de cirkel.

Gelukkig, dat onze God niet behoeft te wachten en — geprezen zij Zijn Naam! — ook niet wacht tot onze „vraagstukken" hun theoretische oplossing hebben gevonden. Mar dat zijn levend Woord doet al wat Hem behaagt. Dat het voorspoedig is in hetgeen waartoe Hij het zendt. De wet. En het Evangelie.

Het Evangelie. En de wet.

Ze waren mensen „midden in de wereld".

Nette mensen.

Maar zonder hoop, wijl zonder God in de wereld.

Behalve een winkel hielden ze ook een café. Daar waren ze des Zondags en in de week, op kerkdag en op werkdag in touw voor de klanten. Meest varens-lui. Schippers, die in de winkel hun virtualiën insloegen en in het café een hartversterkertje zochten.

Op een Decembervond kwam er bezoek.

Een koopman met scheurkalenders.

Een koopman, die ook een goed evangelist was.

Hij had die avond kalenders bij zich voor het naderende nieuwe jaar, waarvan het schild misschien wel niet aan billijk te stellen aesthetische eisen voldeed, maar toch de koopman goede stof bood voor een praatje bij een plaatje. Het plaatje stelde voor de twee tafelen van de wet. En op elke tafel waren de daar behorende geboden afgedrukt. „Kijk" — zei de koopman — „dat is de wet van God. Je weet wel, Reimers, je hebt de wetten van het land. Die moet je gehoorzamen. En hier heb je nou de wet van God. Die moet je óók gehoorzamen".

Dat was de hele evangelisatietoetspraak.

Dat was alles.

De kalender werd gekocht.

De koopman vertrok.

En de kalender kreeg een plaatsje in de huiskamer.

Reimers moest er telkens weer naar kijken. Vooral dat éne gebod las en herlas hij: „Gedenk de sabbatdag dat gij die heiligt. Zes dagen sult gij arbeiden, en al uw werk doen.....". Hij kende het al spoedig van buiten. Hij kon het niet meer kwijt worden. Hij stond er mee op en hij ging er mee naar bed. Het werd een obsessie.

Zo sprak hij er over met zijn vrouw.

En het duurde niet lang of het besluit was genomen: des Zondags gingen de winkel en het café dicht. Dat was de wet van God. En die moest je houden.

Ze waren — zonder het nog te weten — de HEERE gehoorzaam geworden.

Toen kwam na enige tijd de vraag: als ze des Zondags niet zaken deden, wat ze dan wel moesten doen. Daarvan zei de kalender niets. Maar ze zagen wel dat vele mensen dan naar de kerk gingen. Dat zouden ze ook doen. Naar de afgescheiden kerk maar. Dat was wel een goeie kerk. Zo hadden ze wel gehoord. En zo gingen ze op een Zondagmorgen voor de eerste maal. Hun voeten waren staande in Jeruzalems poorten. En dat wisten ze óók niet.

Maar door de prediking van het Evangelie, een krachtig middel tot zaligheid een iegelijk, die gelooft, zijn ze in de kleine kerk verder geleid en opgewassen in de genade en in de kennis van onze Heere Jezus Christus.

Bekeerd door de wet.

Of zat daar toch het Evangelie al in?

Verder geleid door het Evangelie?

Of was daar toch de wet óók in?

Hoe het zij — ze hebben ervaren met hun nageslacht, dat het juk van de Heere Jezus zacht is en Zijn last licht en ze hebben vrede gevonden voor hun zielen.

D. E. C.

heeft het recht, een ambtsdrager te dwingen naar een psychiater te gaan, en zo hij weigert, te zeggen: dit is een grond voor Uw schorsing? En zou hij wel geestesziek zijn, wie geeft het recht, een zieke ambtelijk neer te slaan?

Maar de dwang gaat verder: Ds v. H. heeft geweigerd (sub 1) te helpen uitvoeren het classisbesluit tegen een advies der generale synode. De synode geeft een advies. De classis zegt: gravamen! En wie aan ons gravamen niet meedoet, kan als dienaar des Woords niet in functie blijven. Art. 31 zegt: als je door een kerkelijke uitspraak bezwaard bent, dan mag je een gravamen indienen. De classis zegt hier: als een synode een advies geeft (dus nog lang niet een uitspraak), dan moet je een gravamen indienen; doe je 't niet, hier is je straf: schorsing! Om nu maar de vraag niet te stellen: als een classis